

NORGES HØYESTERETT

Den 20. juni 2011 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Stabel, Bårdsen og Møse i

HR-2011-01224-U, (sak nr. 2011/845), sivil sak, anke over beslutning:

A AS (advokat Truls Johannesen)

mot

B (advokat Paul Høgseth)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens vurdering av tvistegenstandens verdi i beslutning om ikke å gi samtykke til fremme av anke over dom i tingretten, jf. tvisteloven § 29-13.
- (2) B (heretter B) var ansatt som megler i A AS (heretter A) fra 20. juli 2007 til 13. august 2009. Ved en senere gjennomgang av selskapets regnskaper mente A å ha avdekket at B hadde mottatt for mye lønn. Selskapet mente dessuten å ha avdekket enkelte andre urettmessige utbetalinger. Kravene utgjorde samlet 125 219 kroner
- (3) Ved stevning mottatt av Ringerike tingrett 24. juni 2010 krevde A feilutbetalt lønn tilbakebetalt, samt erstatning for flere andre urettmessige utbetalinger.
- (4) Ringerike tingrett avsa dom 29. november 2010 med slik slutning:
 - ”1. B frifinnes.
 2. B tilkjennes sakens omkostninger med 65 465 – sekstifemtusenfirehundreogsekstifem – kroner med forfall 14 dager etter dommens forkynnelse. I tillegg kommer lovens forsinkelsesrente fra forfall frem til betaling skjer.”
- (5) A anket til Borgarting lagmannsrett. I anketilsvaret påstod B prinsipalt anken avvist fordi ankeegenstandens verdi var under 125 000 kroner, jf. tvisteloven § 29-13 første ledd. Selv om kravene i saken samlet utgjorde 125 219 kroner, hadde A erkjent at B hadde 2 876 kroner til gode i feriepenger. Selskapets krav måtte derfor reduseres tilsvarende. Etter at A hadde uttalt seg om spørsmålet, traff lagmannsretten 31. mars 2011 beslutning med slik slutning:

”1. Det gis ikke samtykke til å fremme anken.

2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A AS til B 10 937,50 – titusennihundreogtrettisyvtusen 50/100 – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av denne beslutning.”

(6) Lagmannsretten kom til at ankegjensstandens verdi var under 125 000 kroner slik at anke krevde samtykke, og den fant ikke grunn til å gi slikt samtykke.

(7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse. Det anføres i hovedsak at lagmannsretten har tolket tvisteloven § 17-3 feil. Feriepengekravet er ikke en del av saken og har ingen betydning ved vurdering av tvistegjensstandens verdi.

(8) A har nedlagt slik påstand:

”1. Saken fremmes til behandling for Borgarting lagmannsrett.

2. B betaler til A AS omkostningene ved behandlingen for Høyesterett innen 14 dager fra forkynnelse.”

(9) B har tatt til motmæle og har prinsipalt gjort gjeldende at anken må nektes fremmet fordi anken ikke inneholder noe som Høyesterett kan prøve, jf. tvisteloven § 29-3 og § 29-13 femte ledd.

(10) Subsidiært har B gjort gjeldende at lagmannsrettens beslutning må stadfestes. B slutter seg i hovedsak til lagmannsrettens begrunnelse. Feriepengekravet er erkjent av A, og det er de facto foretatt en motregning. Selskapets krav mot B må derfor reduseres tilsvarende kravet på feriepenger.

(11) B har nedlagt slik påstand:

”1. Prinsipalt: Anken nektes fremmet.

2. Subsidiært: Lagmannsrettens beslutning stadfestes.

3. Uansett: B tilkjennes sakens omkostninger med forfall 14 dager etter domsavsigelse.”

(12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at lagmannsrettens verdifastsettelse som ligger til grunn for at anken er behandlet etter tvisteloven § 29-13 første ledd, kan prøves innenfor rammen av tvisteloven § 17-5 første ledd hvor det i første punktum er fastsatt at ”[r]ettens verdifastsetting kan ved anke settes til side hvis den er i strid med reglene i dette kapittel”.

Etter tvisteloven § 17-2 første ledd første punktum skal ”[v]erdien settes til den verdi kravet har for saksøkeren på det tidspunkt kravet bringes inn”. Denne bestemmelsen innebærer at ankegjensstandens verdi skal fastsettes til den reelle økonomiske verdi tvisten har for den ankende part. Ved anke er det forskjellen mellom resultatet i underinstansen og kravet i ankeinstansen som skal fastsettes.

(13) Lagmannsretten viser innledningsvis til bestemmelsen i tvisteloven § 17-3 annet punktum, der det heter at ved verdsettingen skal krav og motkrav ikke legges sammen. Videre uttaler den:

Lagmannsretten legger til grunn at det avgjørende er den samlede økonomiske interessen ankende part har i anken, se Schei m. fl. kommentarutgave til tvisteloven, side 732/733 og for tvistemålsloven Rt. 1988 side 1036. Ankende parts krav er 125 219 kroner, men fra dette har

ankende part erkjent at det skal trekkes 2 876 kroner. Nettokravet er således 122 342 kroner. Slik lagmannsretten ser det, er kravet på feriepenge en av flere poster i oppgjøret mellom A og B. Når regelen i § 17-3 første ledd annet punktum ikke kommer til anvendelse, må det følge av samme bestemmelse første punktum at man skal ta hensyn til kravet.

- (14) Lagmannsrettens utgangspunkt om at det er den samlede økonomiske interessen den ankende part har i anken som skal legges til grunn, er korrekt. Men sammenligningsgrunnlaget må være det kravet som var fremmet for tingretten, og som ikke førte frem, og det som kan bli utfallet i en ankebehandling. Bs krav på feriepenge – som ikke er bestridt – skal ikke komme til fradrag her. Den økonomiske interessen A har i saken, og som omfattes av anken, består av de tilbakebetalingskrav som er fremmet for domstolen, og som anken gjelder. Avgjørelsen i Rt. 1988 side 1036, som lagmannsretten viser til, gir uttrykk for at tvistebeløpet i et slikt tilfelle ikke kan reduseres. Det samme følger av Rt. 1983 side 1091. Begge disse sakene gjaldt for øvrig motkrav som var trukket inn i saken, noe som ikke er tilfelle i vår sak.
- (15) Lagmannsrettens beslutning må derfor oppheves.
- (16) Anken har ført frem, og A må tilkjennes sakskostnader for ankeutvalget, jf. tvisteloven § 20-2. Prosessfullmektigen har fremlagt salærøppgave på 23 750 kroner inkludert mva. Oppgaven legges til grunn. I tillegg kommer rettsgebyr på 5 160 kroner. Samlet kostnadsbeløp blir derfor 28 910 kroner.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G:

1. Lagmannsrettens beslutning oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler B til A AS 28 910 - tjueåttetusennihundreogti - kroner innen 2 - to - uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Ingse Stabel
(sign.)

Erik Møse
(sign.)

Riktig utskrift: